

Centrale nye begreber

Web 2.0 er en beskrivelse af de muligheder, som internettet i dag rummer for at indhold kan skabes af alle nettets brugere og ikke kun af traditionelle informationsudbydere. Der er udviklet nye værktøjer, hvor brugerne af internettet i fællesskab skaber indholdet gennem eksempelvis brugergenererede opslagsværker som Wikipedia. En blog er et andet eksempel på et værktøj, hvor brugerne skaber indholdet, og blog er bare et andet ord for web-log.

Multimodale medier er sammensat af flere forskellige udtryksformer som tekst, billede, lyd, grafik og video med mere. Mange lærings- og nyhedsressourcer præsenteres i dag som information i et multimodalt medie, og informationen kan kun afkodes gennem en sammensat afkodning af de enkelte medieudtryk indhold og den dynamiske sammenhæng, der er mellem disse. Særsærligt afkodning af de enkelte medieudtryk skaber ingen mening.

Digital dannelse er de kompetencer og færdigheder, eleverne skal besidde for at klare sig i en digitaliseret verden. Globalisering og omskiftelig samfundsudvikling med meget synlig digitalisering sætter spor i de kompetencer, eleverne skal besidde, hvis de skal udvikle sig til aktive samfundsborgere i et videnssamfund. Fremtidens løsninger kan ikke findes med gårsdagens viden og teknologi.

Faghæfte48.dk

Find mere information og læs hele Faghæfte 48 på

www.faghæfte48.dk

It- og mediekompetencer

En genvej til faghæfte 48

Skolestyrelsen har i marts 2010 udgivet Faghæfte 48: *It- og mediekompetencer i folkeskolen*. I denne folder beskriver Danmarks IT-vejlederforening hovedindholdet af hæftet med henblik på at skabe et hurtigt overblik over baggrund, temaer og nye begreber.

Informationsteknologien er under konstant udvikling, og anvendelse af it præger på mange måder samfundsudviklingen. En lang række offentlige serviceydelser baserer sig på anvendelse af it. Nyhedsformidlingen er for store dele af befolkningen knyttet til it-relaterede medier, og en væsentlig del af den demokratiske dialog knytter sig til Web 2.0-tjenester, hvor eksempelvis blogs og filmsekvenser på YouTube er blevet en kommunikationskanal mellem politikere og borgere. Hastige ændringer i samfundet nødvendiggør en afledt udvikling af it, og på denne måde udvikles samfund og it gensidigt afhængigt af hinanden.

Gårdagens viden og dannelse slår ikke til, når morgendagens problemstillinger skal løses. Løsninger forudsætter en omstillingsparat arbejdsstyrke, hvor kontinuerlig, formel og uformel læring er helt naturlig del af arbejdslivet. For undervisningen i skolen betyder det, at paratviden kan være uaktuel, men at læringsforløb, der bygger på åbenhed, fleksibilitet, selvstyring og projektarbejde, kan skabe de nødvendige forudsætninger, for at eleverne klædes på til at kunne tackle deltagelse i et samfund under forandring.

Faghæftet fokuserer på fire hovedtemaer. De er kort beskrevet i midteropslaget, mens centrale nye begreber er forklaret på bagsiden.

Danmarks IT-vejlederforening
www.it-vejleder.dk

Informationssøgning og -indsamling

En allerede uanet stor og stadig voksende mængde information på internettet stiller store krav til, at eleverne kan søge, sortere og udvælge information.

Det forudsætter kendskab til søgeteknik på nettet, kildekritisk kompetence samt viden om, hvordan man citerer de forskelligartede kilder samt angiver kildehenvisninger. Man skal nu også kunne lave kildehenvisninger til videosekvenser på You Tube eller en diskussion i en blog.

Elevernes kompetencer kan udvikles gennem forløb, hvor man anvender journalistiske arbejdsmetoder, og hvor der fokuseres på relevans og validitet.

Informationssøgning på specialiserede websteder som SKODA forudsætter kendskab til søgeteknikker. Systematiseret søgning med anvendelse af OG, ELLER, BÅDE OG med videre er relevant med henblik på at kunne finde brugbar information.

Produktion og formidling

Information publiceres i dag i næsten uforgængelige trykte medier samt i medier som internettet, hvor både indhold og form er under kontinuerlig dynamisk forandring. Internetsider består af kombinationer af tekst, grafik, lyd, billeder, video med videre, og valgmulighed mellem mange udtryksformer og medier gør det nødvendigt, at eleverne behersker de forskellige udtryksformer, som de skal kunne forstå og videregive deres viden med. Eleverne skal lære, hvordan indhold og budskab skal relateres til afsender- og modtagerforhold gennem det valgte medie.

Med den åbenlyse mulighed for at kopiere digitalt indhold som tekst og billeder fra et sted til et andet øges kravet til, at eleverne ikke gengiver ureflekteret, men bevidst udvælger indhold. Nye fokusområder for undervisningen bliver copyrightproblemstillinger og kvalificeret valg mellem gamle medier som aviser eller de nye sociale medier som for eksempel wikier og blogs.

Analyse

Brug af mange virkemidler, kompleksitet og uigennemsiagtighed kan præge udtryk gennem digitale medier. Lødheden kan være tvivlsom og kommunikationsformålet uklart. Derfor skal eleverne beherske indsigt i kommunikations- og analysemodeller, så både enkle og sammensatte medieudtryk kan analyseres.

Gennem et solidt kendskab til digitale genrer, skal eleverne kunne forholde sig til brug af æstetiske virkemidler, afsender-modtagerforhold, medieudtrykkets "grammatik" samt retoriske forhold for systematisk at kunne arbejde sig ind på indhold og rammer i de forskellige informationskilder.

Kommunikation, videndeling og samarbejde

Ikke mindst i fritidslivet deler børn viden med andre børn og voksne. En del af den videndeling foregår i nye sociale rammer, hvor det fysiske møde er erstattet eller suppleret med kontakt på internettet i såkaldte virtuelle rum. Virtuelle fællesskaber danner nye rammer for samarbejde, og børnene får behov for at kunne gennemskue autenciteten i både kommunikationen og de relationer, der opstår i diverse fora, når partnerens identitet og hensigt er uvis.

Undervisningen skal klæde eleverne på til at færdes i både velkendte og nye universer, som konstant udvikles. Det gælder i fritids-, undervisnings- og arbejdsliv. Eleverne skal lære både at beherske brugerfladerne og at blive fortrolige med dynamikken i systemerne, når de lærer sammen med andre. Velkendte faciliteter som mails og chat samt nye Web 2.0-baserede tjenester som eksempelvis Facebook skal indgå i strukturerede undervisningsforløb. Selv om kommunikation kan ske gennem mange medier, så vil forståeligt skriftsprog forblive en nøglekompetence.